

Ὅμηρου Ἰλιάς Δ

Greek Black Figure Amphora with Ulysses and Diomedes, Attic late 6th century B.C.

Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
χρυσέω ἐν δαπέδω, μετὰ δὲ σφισι πότνια Ἥβη
νέκταρ εἰνοχόει· τοὶ δὲ χρυσεῖς δεπάεσσι
δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες·
αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην
κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
δοιαὶ μὲν Μενελάω ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων
Ἥρη τ' Ἀργεΐη καὶ Ἀλακκομενηΐς Ἀθήνη.
Ἄλλ' ἦτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
τέρπεσθον· τῷ δ' αὐτε φιλομειδῆς Ἀφροδίτη
αἰεὶ παρμέμβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
καὶ νῦν ἐξεσάωσεν οἴομενον θανέεσθαι.
Ἄλλ' ἦτοι νίκη μὲν ἀρηϊφίλου Μενελάου·
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
ἧ ῥ' αὐτίς πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνήν
ὄρσομεν, ἧ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
Εἰ δ' αὖ πως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,

ἦτοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
 αὐτίς δ' Ἀργεῖην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.

Ὡς ἔφαθ', αἶ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη· 20
 πλησῖαι αἶ γ' ἦσθην, κακὰ δὲ Τρῶεσσι μεδέσθην.
 Ἦτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν οὐδέ τι εἶπε
 σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει·
 Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
 αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες· 25
 πῶς ἐθέλεις ἄλιον θεῖναι πόνον ἠδ' ἀτέλεστον,
 ἰδρῶ θ' ὄν ἰδρῶσα μόγῳ, καμέτην δέ μοι ἵπποι
 λαὸν ἀγειρούση, Πριάμῳ κακὰ τοῖό τε παισίν.
 Ἔρδ'· ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
 Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς· 30
 δαιμονίη τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
 τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅ τ' ἀσπερχές μενεαίνεις
 Ἴλιου ἐξαλαπάξαι εὐκτίμενον πτολίεθρον;
 εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ
 ὦμὸν βεβρώθοις Πριάμον Πριάμοιό τε παῖδας 35
 ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
 Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
 σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ὀππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαῶς πόλιν ἐξαλαπάξαι 40
 τὴν ἐθέλω ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι,
 μὴ τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλὰ μ' ἐᾶσαι·
 καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ δῶκα ἐκὼν ἀέκοντί γε θυμῶ·
 αἶ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῶ ἀστερόεντι
 ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, 45
 τάων μοι περὶ κῆρι τίεσκετο Ἥλιος ἰρή

καὶ Πριάμος καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.
 Οὐ γάρ μοι ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἵσης
 λοιβῆς τε κνίσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη· 50
 ἦτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόλῃες
 Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκῆνη·
 τὰς διαπέρσαι ὅτ' ἂν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·
 τάων οὐ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἴσταμαι οὐδὲ μεγαίρω.
 Εἴ περ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι, 55
 οὐκ ἀνύω φθονέουσ' ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
 Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·
 καὶ γὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν ὄθεν σοί,
 καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 ἀμφοτέρων γενεῆ τε καὶ οὐνεκα σὴ παράκοιτις 60
 κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
 σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἔψονται θεοὶ ἄλλοι
 ἀθάνατοι· σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
 ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνῆν, 65
 πειρᾶν δ' ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
 ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσασθαι.
 Ὡς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς, 70
 πειρᾶν δ' ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
 ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν ὄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην,
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων αἶξασα.
 Οἶον δ' ἀστέρα ἦκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω 75

ἢ ναύτησι τέρας ἢ ἐ στρατῶ εὐρέϊ λαῶν
 λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἴενται·
 τῶ εἰκυῖ ἦϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
 κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
 Τρωᾶς θ' ἵπποδάμους καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιούς· 80
 ὧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
 ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
 Ζεὺς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
 Ὅς ἄρα τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε. 85
 Ἦ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὄμιλον
 Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ κρατερῶ αἰχμητῇ,
 Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη εἴ που ἐφεύροι.
 Εὖρε Λυκάονος υἷον ἀμύμονά τε κρατερόν τε
 ἔσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων 90
 λαῶν, οἳ οἳ ἔποντο ἀπ' Αἰσῆποιο ῥοάων·
 ἀγχοῦ δ' ἴσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ἦ ῥά νύ μοι τι πίθοιο Λυκάονος υἱέ δαΐφρον.
 Τλαίης κεν Μενελάω ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν,
 πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο, 95
 ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ.
 Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
 αἷ κεν ἴδη Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρεὺς υἷον
 σῶ βέλει δμηθέντα πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
 Ἀλλ' ἄγ' οἷστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο, 100
 εὐχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ
 ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην
 οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστν Ζελεΐης.
 Ὅς φάτ' Ἀθηναίη, τῶ δὲ φρένας ἄφροني πειῖθεν·

αὐτίκ' ἐσύλα τόξον εὖξοον ἰξάλου αἰγὸς 105
 ἀγρίου, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας
 πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῆσι
 βεβλήκει πρὸς στήθος· ὃ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
 Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἐκκαϊδεκάδωρα πεφύκει
 καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων, 110
 πᾶν δ' εὖ λειήνας χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος ποτὶ γαίῃ
 ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι
 μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἴες Ἀχαιῶν
 πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρεὸς υἰόν. 115
 Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἔλετ' ἰὸν
 ἀβλήτα πετρόεντα μελαινέων ἔρμ' ὀδυνάων·
 αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμη πικρὸν οἶστόν,
 εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ
 ἄρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην 120
 οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστνυ Ζελεΐης.
 Ἔλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβῶν καὶ νεῦρα βόεια·
 νευρῆν μὲν μαζῶ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
 λίγξε βίος, νευρῇ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἄλτο δ' οἶστός 125
 ὀξυβελῆς καθ' ὄμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
 Οὐδὲ σέθεν Μενέλαε θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
 ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελεΐη,
 ἧ τοι πρόσθε σταῖσα βέλος ἔχεπευκὲς ἄμυνεν.
 Ἦ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς ὡς ὅτε μήτηρ 130
 παιδὸς ἐέργη μυῖαν ὅθ' ἠδέϊ λέξεται ὕπνω,
 αὐτὴ δ' αὐτ' ἴθυνεν ὅθι ζωστήρος ὀχῆες
 χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἦντετο θώρηξ.

Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς οἴστος·
 διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο, 135
 καὶ διὰ θώρηκος πολυδαϊδάλου ἠρήρειστο
 μίτρης θ', ἦν ἐφόρει ἔρυμα χρῶς ἕρκος ἀκόντων,
 ἧ οἱ πλεῖστον ἔρυτο· διὰ πρὸ δὲ εἷσατο καὶ τῆς.
 Ἀκρότατον δ' ἄρ' οἴστος ἐπέγραψε χρῶα φωτός·
 αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφές ἐξ ὠτειλῆς. 140
 Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μίηνη
 Μηονίς ἠὲ Κάειρα παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
 κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
 ἵππηες φορέειν· βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
 ἀμφοτέρων κόσμος θ' ἵππῳ ἐλατῆρί τε κύδος· 145
 τοιοῖοι Μενέλαε μιάνθην αἵματι μηροῖ
 εὐφυέες κνημαί τε ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερχε.
 Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς·
 ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηϊφίλος Μενέλαος. 150
 Ὡς δὲ ἶδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας
 ἄψορόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀγέροθη.
 Τοῖς δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων
 χειρὸς ἔχων Μενέλαον, ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι· 155
 φίλε κασίγνητε θάνατόν νύ τοι ὄρκι' ἔταμνον
 οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι,
 ὡς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὄρκια πιστὰ πάτησαν.
 Οὐ μὲν πῶς ἄλιον πέλει ὄρκιον αἷμά τε ἀρνῶν
 σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαὶ ἧς ἐπέπιθμεν.
 Εἴ περ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν, 160
 ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ, σὺν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν
 σὺν σφῆσι κεφαλήσι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ἔσσεται ἤμαρ ὅτ' ἄν ποτ' ὀλόωη Ἴλιος ἱρή
 καὶ Πριάμος καὶ λαὸς εὐμμελίω Πριάμοιο, 165
 Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων
 αὐτὸς ἐπισσειήσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι
 τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα·
 ἀλλὰ μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται ὦ Μενέλαε
 αἶ κε θάνης καὶ πότμον ἀναπλήσης βιότοιο. 170
 Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἰκοίμην·
 αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης·
 κὰδ δέ κεν εὐχολὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
 Ἀργεῖην Ἑλένην· σέο δ' ὄστέα πύσει ἄρουρα
 κειμένου ἐν Τροίῃ ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ. 175
 Καί κέ τις ὦδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορέοντων
 τύμβῳ ἐπιθρόσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
 αἶθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
 ὡς καὶ νῦν ἄλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν,
 καὶ δὴ ἔβη οἶκον δὲ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 180
 σὺν κεινῆσιν νηυσὶ λιπῶν ἀγαθὸν Μενέλαον.
 Ὡς ποτέ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθῶν.
 Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
 οὐκ ἐν καιρίῳ ὄξυ πάγῃ βέλος, ἀλλὰ πάροισθεν 185
 εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος ἠδ' ὑπένερθε
 ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 αἶ γὰρ δὴ οὕτως εἶη φίλος ὦ Μενέλαε·
 ἔλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται ἠδ' ἐπιθήσει 190
 φάρμαχ' ἃ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.

Ἦ καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα προσηύδα·
 Ταλθύβι' ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
 φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἷον ἀμύμονος ἱητῆρος,
 ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον Ἀτρείος υἷον, 195
 ὄν τις οἴστευσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδῶς
 Τρώων ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
 Ὡς ἔφατ', οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
 βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 παπταίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δὲ νόησεν 200
 ἔσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
 λαῶν, οἳ οἳ ἔποντο Τρῳίης ἐξ ἵπποβότοιο.
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὄρσ' Ἀσκληπιάδη, καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
 ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον ἀρχὸν Ἀχαιῶν, 205
 ὄν τις οἴστευσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδῶς
 Τρώων ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
 Ὡς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινε·
 βᾶν δ' ἰέναι καθ' ὄμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον ὄθι ξανθὸς Μενέλαος 210
 βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγγέραθ' ὅσοι ἄριστοι
 κυκλός', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φῶς,
 αὐτίκα δ' ἐκ ζωστήρος ἀρηρότος ἔλκεν οἴστον·
 τοῦ δ' ἐξελκομένοιο πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
 Λῦσε δέ οἱ ζωστήρα παναίολον ἠδ' ὑπένερθε 215
 ζῶμά τε καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἔλκος ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς οἴστος,
 αἶμ' ἐκμυζήσας ἐπ' ἄρ' ἦπια φάρμακα εἰδῶς
 πάσσε, τὰ οἳ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
 Ὅφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοῆν ἀγαθὸν Μενέλαον, 220

τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
 οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
 Ἐνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον
 οὐδὲ καταπτώσσοντ' οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
 ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν. 225
 Ἴππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῶ·
 καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
 Εὐρυμέδων υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
 τῶ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν ὅππότε κέν μιν
 γυῖα λάβῃ κάματος πολέας διὰ κοιρανέοντα· 230
 αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
 καὶ ῥ' οὖς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
 τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
 Ἀργεῖοι μὴ πῶ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς·
 οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατήρ Ζεὺς ἔσσειτ' ἀρωγός, 235
 ἀλλ' οἳ περ πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσαντο
 τῶν ἦτοι αὐτῶν τέρενα χροῶ γυῖπες ἔδονται,
 ἡμεῖς αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
 ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἔλωμεν.
 Οὓς τινὰς αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο, 240
 τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
 Ἀργεῖοι ἰόμωροι ἐλεγχέες οὐ νυ σέβεσθε;
 τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες ἢ ὕτε νεβροί,
 αἶ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι
 ἐστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή· 245
 ὥς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες οὐδὲ μάχεσθε.
 Ἥ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν ἔνθά τε νῆες
 εἰρύατ' εὐπρυμνοὶ πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 ὄφρα ἴδητ' αἶ κ' ὕμιν ὑπέρσχη χεῖρα Κρονίων;

ὡς ὃ γε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν· 250
 ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιῶν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
 Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσοντο·
 Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις συῖ εἵκελος ἀλκὴν,
 Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὄτρυνε φάλαγγας.
 Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, 255
 αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μελιχίοισιν·
 Ἰδομενεῦ περὶ μὲν σε τίω Δαναῶν ταχυπῶλων
 ἡμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ
 ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἶθοπα οἶνον
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κέρωνται. 260
 Εἷ περ γάρ τ' ἄλλοι γε κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
 δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
 ἔστηχ', ὥς περ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
 Ἄλλ' ὄρσευ πόλεμον δ' οἶος πάρος εὐχεαὶ εἶναι.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ἠῦδα· 265
 Ἄτρεΐδη μάλα μὲν τοι ἐγῶν ἐρίηρος ἐταῖρος
 ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
 ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
 ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ', ἐπεὶ σύν γ' ὄρκι' ἔχευαν
 Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω 270
 ἔσσετ' ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσαντο.
 Ὡς ἔφατ', Ἄτρεΐδης δὲ παρῶχετο γηθόσυνος κῆρ·
 ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιῶν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
 τῷ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἶπετο πεζῶν.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνήρ 275
 ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς·
 τῷ δέ τ' ἀνευθεν ἐόντι μελάντερον ἤϋτε πίσσα
 φαίνεται ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν,

ῥίγησέν τε ἰδῶν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
 τοῖαι ἄμ' Αἰάντεσσι διοτρεφῶν αἰζηῶν 280
 δῆϊον ἔς πόλεμον πυκινὰ κίνυντο φάλαγγες
 κυάνεαι, σάκεσιν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
 Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδῶν κρείων Ἀγαμέμνων,
 καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Αἴαντ' Ἀργείων ἠγήτορε χαλκοχιτώνων, 285
 σφῶϊ μὲν· οὐ γὰρ ἔοικ' ὄτρυνέμεν· οὐ τι κελεύω
 αὐτῷ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἴφι μάχεσθαι.
 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον
 τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
 τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος 290
 χερσὶν ὑφ' ἡμετέρησιν ἀλοῦσά τε περθομένη τε.
 Ὡς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
 ἔνθ' ὃ γε Νέστορ' ἔτετμε λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν
 οὓς ἐτάρους στέλλοντα καὶ ὄτρύνοντα μάχεσθαι
 ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα Ἀλάστορά τε Χρομίον τε 295
 Αἴμονά τε κρείοντα Βίαντά τε ποιμένα λαῶν·
 ἵππηας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι,
 πεζοὺς δ' ἐξόπιθε στήσεν πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
 ἔρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἔς μέσσον ἔλασσεν,
 ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίη πολεμίζοι. 300
 Ἴππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
 σφοῦς ἵππους ἐχέμεν μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ·
 μηδέ τις ἵπποσύνη τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθῶς
 οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρῶεσσι μάχεσθαι,
 μηδ' ἀναχωρεῖτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε. 305
 Ὅς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἄρμαθ' ἵκηται
 ἔγχει ὀρεξάσθω, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερον οὕτω.

Ὡδε καὶ οἱ πρότεροι πόλεας καὶ τείχε' ἐπόρθεον
 τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
 Ὡς δ' ἄγερον ὄτρυνε πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς· 310
 καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ γέρον εἶθ' ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 ὥς τοι γούναθ' ἔποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἶη·
 ἀλλὰ σε γῆρας τείρει ὁμοῖον· ὡς ὄφελέν τις 315
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἰππότης Νέστωρ·
 Ἀτρεΐδῃ μάλα μὲν τοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
 ὡς ἔμην ὡς ὅτε δῖον Ἑρευθαλίωνα κατέκταν.
 Ἀλλ' οὐ πῶς ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν· 320
 εἰ τότε κοῦρος ἔα νῦν αὐτὴ με γῆρας ὀπάζει.
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ἵππεῦσι μετέσσομαι ἠδὲ κελεύσω
 βουλήν καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
 Αἰχμᾶς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἳ περ ἐμείο
 ὀπλότεροι γεγάασι πεποίθασίν τε βίηφιν. 325
 Ὡς ἔφατ', Ἀτρεΐδης δὲ παρῶχετο γηθόσυνος κῆρ.
 Εὖρ' υἱὸν Πετewῶ Μενεσθῆα πλήξιππον
 ἔσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μῆστῳρες αὐτῆς·
 αὐτὰρ ὁ πλησίον ἐστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 παρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ 330
 ἔστασαν· οὐ γὰρ πῶ σφιν ἀκούετο λαὸς αὐτῆς,
 ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
 Τρώων ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἳ δὲ μένοντες
 ἔστασαν ὀππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
 Τρώων ὀρμήσειε καὶ ἄρξειαν πολέμοιο. 335
 Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ὦ υἱὲ Πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος,
καὶ σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε κερδαλεόφρον
τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους; 340
σφῶϊν μὲν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἔοντας
ἑστάμεν ἠδὲ μάχης καυστείρης ἀντιβολῆσαι·
πρώτῳ γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
ὅπποτε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζωμεν Ἀχαιοί.
Ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι ἠδὲ κύπελλα 345
οἴνου πινέμεναι μελιηδέος ὄφρ' ἐθέλητον·
νῦν δὲ φίλως χ' ὀρόωτε καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλεῖ χαλκῶ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρεΐδη ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; 350
πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθιέμεν ὀππὸτ' Ἀχαιοὶ
Τρῶσιν ἐφ' ἵπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὄξυν Ἄρηα;
ὄψεαι αἶ κ' ἐθέλησθα καὶ αἶ κέν τοι τὰ μεμήλη
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἵπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις. 355
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων
ὥς γνῶ χωρόμενοι· πάλιν δ' ὅ γε λάζετο μῦθον·
διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ
οὔτε σε νεικείω περιώσιον οὔτε κελεύω·
οἶδα γὰρ ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν 360
ἦπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις ἅ τ' ἐγὼ περ.
Ἄλλ' ἴθι ταῦτα δ' ὀπισθεν ἀρεσσόμεθ' εἴ τι κακὸν νῦν
εἴρηται, τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν.
Ὡς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα 365

ἔσταότ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσι
 παρ δέ οἱ ἔσθήκει Σθένελος Καπανήϊος υἱός.
 Καὶ τὸν μὲν νείκεσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ μοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο 370
 τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπέυεις πολέμοιο γεφύρας;
 οὐ μὲν Τυδεΐ γ' ὦδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
 ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἐτάρων δηϊοῖσι μάχεσθαι,
 ὡς φάσαν οἳ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
 ἦντησ' οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι. 375
 Ἦτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσηλθε Μυκῆνας
 ξείνος ἄμ' ἀντιθέω Πολυνείκει λαὸν ἀγείρων·
 οἳ δὲ τότε ἔστρατόωνθ' ἱερά πρὸς τείχεα Θήβης,
 καὶ ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους·
 οἳ δ' ἔθελον δόμεναι καὶ ἐπήνεον ὡς ἐκέλευον 380
 ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε παραΐσια σήματα φαίνων.
 Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ὥχοντο ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
 Ἀσωπὸν δ' ἴκοντο βαθύσχοινον λεχεποῖην,
 ἔνθ' αὐτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στείλαν Ἀχαιοί.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας δὲ κιχήσατο Καδμεΐωνας 385
 δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληΐης.
 Ἔνθ' οὐδὲ ξείνός περ ἔων ἵππηλάτα Τυδεὺς
 τάρβει, μοῦνος ἔων πολέσιν μετὰ Καδμεΐοισιν,
 ἀλλ' ὅ γ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
 ῥηϊδίως· τοίη οἳ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη. 390
 Οἳ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι κέντορες ἵππων
 ἄψ ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἶσαν ἄγοντες
 κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
 Μαίων Αἰμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,

υἱός τ' Αὐτοφόνοιο μενεπτόλεμος Πολυφόντης. 395
 Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·
 πάντας ἔπεφν', ἓνα δ' οἶον ἴει οἶκον δὲ νέεσθαι·
 Μαίον' ἄρα προέηκε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
 γείνατο εἶο χέρεια μάχη, ἀγορῆ δέ τ' ἀμείνω. 400
 Ὡς φάτο, τὸν δ' οὐ τι προσέφη κρατερός Διομήδης
 αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο·
 τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
 Ἀτρεΐδῃ μὴ ψεύδε' ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·
 ἡμεῖς τοι πατέρων μὲγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι 405
 ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἴλομεν ἑπταπύλοιο
 παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τείχος ἄρειον,
 πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῆ·
 κείνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο·
 τῷ μὴ μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἐνθεο τιμῆ. 410
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερός Διομήδης·
 τέττα, σιωπῆ ἦσο, ἐμῷ δ' ἐπιπέιθεο μύθῳ·
 οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
 ὀτρύνοντι μάχεσθαι εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἔψεται εἴ κεν Ἀχαιοὶ 415
 Τρῶας δηώσωσιν ἔλωσί τε Ἴλιον ἰρήν,
 τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος Ἀχαιῶν δηωθέντων.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
 Ἥ ῥα καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε·
 δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι ἀνακτος 420
 ὀρνευμένου· ὑπὸ κεν ταλασίφρονά περ δέος εἶλεν.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
 ὄρνευτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὑποκινήσαντος·

πόντω μὲν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
 χέρσῳ ῥηγνύμενον μέγала βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας 425
 κυρτὸν ἔδον κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἄλός ἄχνην·
 ὡς τότε ἔπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
 νωλεμέως πόλεμον δέ· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
 ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, οὐδέ κε φαίης
 τόσσον λαὸν ἔπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν, 430
 σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
 τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἰμένοι ἐστιχόωντο.
 Τρῶες δ', ὡς τ' οἷες πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
 μυρίαὶ ἐστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν
 ἀζηχῆς μεμακυῖαι ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν, 435
 ὡς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει·
 οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος οὐδ' ἴα γῆρυς,
 ἀλλὰ γλῶσσα μέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
 Ὅρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Δειμὸς τ' ἠδὲ Φόβος καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα, 440
 Ἄρεος ἀνδροφόνιο κασιγνήτη ἑτάρῃ τε,
 ἢ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
 οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει·
 ἢ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοῖον ἔμβαλε μέσσω
 ἐρχομένη καθ' ὄμιλον ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν. 445
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἓνα ξυνιόντες ἴκοντο,
 σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σύν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
 χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
 ἔπληντ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 Ἐνθα δ' ἄμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν 450
 ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
 Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες

ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
 κρουνῶν ἐκ μεγάλων κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
 τῶν δέ τε τηλόσε δουῖπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν· 455
 ὡς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχὴ τε πόνος τε.
 Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυστήν
 ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι Θαλυσιάδην Ἐχέπων·
 τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἵπποδασείης,
 ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὄστέον εἴσω 460
 αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν,
 ἤριπε δ' ὡς ὅτε πύργος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
 Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων,
 ἔλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων, λελημένος ὄφρα τάχιστα 465
 τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὄρμη.
 Νεκρὸν γὰρ ἐρύοντα ἰδὼν μεγάλθυμος Ἀγήνωρ
 πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφάνθη,
 οὔτησε ξυστῶ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
 Ὡς τὸν μὲν λίπε θυμός, ἐπ' αὐτῶ δ' ἔργον ἐτύχθη 470
 ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ λύκοι ὡς
 ἀλλήλοισ ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
 Ἐνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
 ἠΐθεον θαλερὸν Σιμοείσιον, ὃν ποτε μήτηρ
 Ἰδηθεν κατιοῦσα παρ' ὄχθησιν Σιμόεντος 475
 γείνατ', ἐπεὶ ῥα τοκεῦσιν ἄμ' ἔσπετο μῆλα ιδέσθαι·
 τοῦνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι
 θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰῶν
 ἔπλεθ' ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
 Πρῶτον γὰρ μιν ἰόντα βάλε στήθος παρὰ μαζὸν 480
 δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος

ἦλθεν· ὁ δ' ἐν κονίησι χαμαὶ πέσεν αἴγειρος ὡς
 ἢ ῥά τ' ἐν εἰαμενῇ ἔλεος μεγάλοιο πεφύκει
 λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι
 τὴν μὲν θ' ἄρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ 485
 ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλεῖ δίφρῳ·
 ἦ μὲν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας.
 Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
 Αἴας διογενής· τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
 Πριαμίδης καθ' ὄμιλον ἀκόντισεν ὀξείῃ δουρί. 490
 Τοῦ μὲν ἄμαρθ', ὁ δὲ Λεῦκον Ὀδυσσεὸς ἐσθλὸν ἐταῖρον
 βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἐτέρωσ' ἐρύοντα·
 ἦριπε δ' ἀμφ' αὐτῶ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
 Τοῦ δ' Ὀδυσσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη,
 βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῶ, 495
 στῆ δὲ μάλ' ἐγγυὺς ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῶ
 ἀμφὶ ἔπαπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο
 ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος· ὁ δ' οὐχ ἄλιον βέλος ἦκεν,
 ἀλλ' υἷὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα
 ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκείων. 500
 Τὸν ῥ' Ὀδυσσεὺς ἐτάροιο χολωσάμενος βάλε δουρὶ
 κόρσῃ· ἦ δ' ἐτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
 αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε,
 δούπησεν δὲ πεσῶν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶ.
 Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἔκτωρ· 505
 Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς,
 ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νεμέσησε δ' Ἀπόλλων
 Περγᾶμου ἐκκατιδῶν, Τρῶεσσι δὲ κέκλετ' αὔσας·
 ὄρνυσθ' ἵππόδαμοι Τρῶες μηδ' εἴκετε χάρμης
 Ἀργεῖοις, ἐπεὶ οὐ σφι λίθος χρῶς οὐδὲ σίδηρος 510

χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν·
 οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος πάϊς ἠϊκόμοιο
 μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
 Ὡς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 ᾤρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια 515
 ἐρχομένη καθ' ὄμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
 Ἐνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρα πέδησε·
 χερμαδίῳ γὰρ βλήτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
 κνήμην δεξιτερῆν· βάλε δὲ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
 Πείρωσ Ἰμβρασίδης ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει. 520
 Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὄστέα λᾶας ἀναιδῆς
 ἄχρῖς ἀπηλοίησεν· ὃ δ' ὕπτιος ἐν κονίησι
 κάππεσεν ἄμφω χεῖρε φίλοις ἐτάροισι πετάσσας
 θυμὸν ἀποπνεύων· ὃ δ' ἐπέδραμεν ὅς ῥ' ἔβαλέν περ
 Πείροος, οὗτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι 525
 χύντο χαμαὶ χολάδες, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
 Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἀπεσσύμενον βάλε δουρὶ
 στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
 ἀγχίμολον δὲ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
 ἐσπάσατο στέρνοιο, ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ, 530
 τῷ ὃ γε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἶνυτο θυμόν.
 Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἐταῖροι
 Θρηϊκῆς ἀκρόκομοι δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
 οἳ ἐ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν
 ᾤσαν ἀπὸ σφείων· ὃ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη. 535
 Ὡς τῷ γ' ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
 ἦτοι ὃ μὲν Θρηκῶν, ὃ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων
 ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περὶ κτείνοντο καὶ ἄλλοι.
 Ἐνθά κεν οὐκέτι ἔργον ἀνήρ ὀνόσαιτο μετελθών,

ὅς τις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξείϊ χαλκῶ
 δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἐ Παλλὰς Ἀθήνη
 χειρὸς ἐλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν·
 πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
 πρηνέες ἐν κονίησι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

540

Exercise 1: Paris takes a shot

αὐτὰρ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο
 Τυδεΐδη ἔπι τόξα τιταίνετο ποιμένι λαῶν,
 στήλη κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ
 Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.

ἦτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
 αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον ἀσπίδα τ' ὤμων
 καὶ κόρυθα βριαρῆν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνελκε
 καὶ βάλεν, οὐδ' ἄρα μιν ἄλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
 ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερές ἰὸς
 ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἠδὺ γελάσσας
 ἐκ λόχου ἀμπήδησε καὶ εὐχόμενος ἔπος ἠΰδα·
 “βέβληαι οὐδ' ἄλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς ὄφελόν τοι
 νείατον ἐς κενεῶνα βαλῶν ἐκ θυμὸν ἐλέσθαι.”

5

10

τιταίνω *stretch*;
 ἀνδροκμήτος *made by human hands*;
 δημογέρων *an elder of the people, chief*;
 αἴνυμαι *take*;
 στήθεσφι Epic gen./dat. s./pl. < στήθος
breast;
 παναίολος *shot with many colours, glancing*;
 πῆχυς *centrepiece, which joined the two horns of
 the bow*,
 ἀνέλκω *draw up; draw back*;
 ἄλιος *fruitless, idle*;

ταρσός *flat basket*; τ. ποδός *flat of the foot. the
 part between the toes and the heel*;
 διαμπερές *right through*;
 κατέπηκτο 3 s. pluperf. < καταπήγνυμι *stick
 fast*;
 ἀμπήδησε Epic < ἀναπηδάω *leap up*;
 βέβληαι 2 s. perf. mid. < βάλλω;
 νείατος Epic for νέατος *lowest*;
 κενεῶν *hollow between ribs and hip, flank*;
 ἐκ ... ἐλέσθαι *tnesis*

Exercise 2: Taking aim at the archer

τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερός Διομήδης·
“τοξότα λωβητῆρ κέρα ἀγλαὲ παρθενοπίπα
εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
οὐκ ἄν τοι χραίσμησι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὐχεται αὐτως. 5
οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι ἢ πάϊς ἄφρων·
κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρη,
ὄξυ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι.
τοῦ δὲ γυναικὸς μὲν τ' ἀμφίδρουφοί εἰσι παρειαί, 10
παῖδες δ' ὄρφανικοί· ὃ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
πύθεται, οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες ἠὲ γυναῖκες.”

τοξότα voc. < τοξότης *archer*;

λωβητῆρ *foul slanderer*;

κέρα dat. s. < κέρας *horn* (here *bow* or *a mode of dressing the hair*);

ἀγλαὲ voc. < ἀγλαός *bright, splendid*;

παρθενοπίπα voc. < παρθενοπίπης *one who ogles maidens, seducer*;

πειρηθείης 2 s. aor. opt. pass. < πειράω *try*;

χραίσμησι 3.s. subj. < χραισμέω *ward off*;

ταρφύς *thick, close*;

ἐπιγράφω *graze*;

ἐπαυρέω *partake of, share*;

ἀκήριος *without heart*;

ἀμφίδρουφος *torn on both sides*;

ἐρεύθω *make red, stain with red*.

Exercise 3: Odysseus in a tight spot

εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῖ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἔπονθ' ὡς εἴ τε δαφουνοὶ θῶες ὄρεσφιν
ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὃν τ' ἔβαλ' ἀνήρ
ἰῶ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μὲν τ' ἤλυξε πόδεσσι
φεύγων, ὄφρ' αἶμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὄρώρη· 5
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε δαμάσσεται ὠκύς οἰστός,
ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν
ἐν νέμει σκιερῶ· ἐπὶ τε λῖν ἠγαγε δαίμων

σίντην· θῶες μὲν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
 ὥς ῥα τότε ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην 10
 Τρῶες ἔπον πολλοὶ τε καὶ ἄλκιμοι, αὐτὰρ ὁ γ' ἦρως
 αἴσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.

δαφεινός <i>tawny</i> ;	δαρδάπτω <i>devour</i> ;
θῶς <i>jackal</i> ;	νέμος <i>glade</i> ;
ὄρεσφιν Epic gen./dat. s./pl. < ὄρος <i>mountain</i> ;	σκιερός <i>shady</i> ;
νευρή <i>bow-string</i>	λίς <i>lion</i> ;
ἤλυξε < ἀλύσκω <i>flee from</i> ;	σίντης <i>ravening</i> ;
λιαρός <i>warm</i> ;	διατρέω <i>run trembling about, flee all ways</i> ;
ὀρώρη 3 s. perf. subj. < ὀρνυμι <i>urge on, wake up</i> ;	δάπτω <i>devour</i> .

Exercise 4: Snow on snow

τῶν δ', ὥς τε νιφάδες χιόνος πίπτωσι θαμειαὶ
 ἦματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὄρετο μητίετα Ζεὺς
 νιφέμεν ἀνθρώποισι πιφασκόμενος τὰ ἅ κῆλα·
 κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
 ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρόονας ἄκρους 5
 καὶ πεδία λωτοῦντα καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
 καὶ τ' ἐφ' ἄλῳς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς,
 κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται· ἄλλὰ τε πάντα
 εἴλυται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίση Διὸς ὄμβρος·
 ὥς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαί, 10
 αἰ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἰ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς,
 βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὑπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.

νιφάς <i>snowflake</i> ;	ἐρύκω <i>keep in, curb, restrain</i> ;
νιφέμεν inf. < νίφω <i>snow</i> ;	εἰλύω <i>enfold, envelop</i> ;
πιφασκώ <i>make manifest</i> ;	ἐπιβρίση 3 s. aor. subj. < ἐπιβρίθω <i>fall</i> ;
πρόονας acc. pl. < πρόων <i>headland</i> ;	πωτάομαι <i>fly about</i> ;
λωτόεις <i>overgrown with lotus</i> ;	δοῦπος <i>thud</i>
προσπλάζω <i>beat</i> ;	